

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -

r e l s e s framställning till Ålands

N:o 11/1958.

landsting angående ordnandet av trafiken

Prästö - Vårdö.

Republikens President fastställde den 28 december 1956 Ålandsde-

legationens beslut angående beviljande av medel för byggande av bro

över Bomarsund. Tidigare hade landstinget av budgeterade medel an-

visat 7.600.000 mark för byggandet av väg från landsvägen i Bomarsund

över Prästö till Prästösund. Såväl bro- som landsvägsarbetena äro

påbörjade och väntas bli färdiga detta år. Härigenom har frågan

om fortsättning av vägarbetena fram till Vårdö aktualiserats, bl.a.

har kommunalfullmäktige i skrivelse framhållit betydelsen av att

hela trafikfrågan löses inom närmaste framtid.

Trafiken på Vårdö har under tiden för öppet vatten upprätthållits

av landskapets turbåt, som vardagar trafikerat rutten Bomarsund -

Töftö - Vårdö samt av båtar på linjen Mariehamn - Åbo, vilka 4 gån-

ger i veckan anlöpt Vargata i Vårdö. Dessa båtar ha upphört med

turerna omkring 20 december samt landskapets båt omkring 15 januari,

medan trafiken på våren åter påbörjats för samtliga båtar kring må-

nadsskiftet april - maj. Vårdöborna äro alltså under en tid om drygt

3 månader för all sin trafik hänvisade till en mången gång osäker och tungtrafikerad isväg och ha därför med avseende å trafikförhållandena det sämre ställt än invånarna i någon annan kommun inom landskapet.

För ordnandet av trafiken Prästö - Kurnäs har uppgjorts följande

två alternativ:

Enligt Alt. I skulle anskaffas en c:a 21 m lång frigående bilfärja, försedd med sammanlagt c:a 250 hkr motorer, varjämte trenne färjlägen skulle byggas, nämligen ett på Prästö, ett på Töftö och ett på Kurnäs och enligt Alt. II skulle anskaffas tvenne kabelstyrda färjor, vilka skulle trafikera färjlägena Prästö - Töftö, resp. Töftö - Kurnäs, varjämte nödiga färjfasten, färjkarlsbostäder och väg på Töftö samt bank Girsholmen - Kurnäs skulle byggas.

Kostnaderna för de olika alternativen skulle enligt uppgjorda kalkyler bliva följande:

	<u>Alt. I</u>	<u>Alt. II</u>
Investeringar	42.000.000	76.000.000
Årskostnader: 1) driftskostnader	3.470.000	4.860.000
2) kapitalkostnader	<u>3.130.000</u>	<u>5.140.000</u>
Summa årskostnader mk	6.600.000	10.000.000

Sålunda skulle Alt. II bliva 34.000.000 mark dyrare att reali-

sera än Alt. I och driftskostnaderna skulle åter bliva 1.390.000 mark högre. För vardera alternativen skulle erforderlig restid mellan de yttersta färjfastena vid tiden för öppet vatten bli i stort sett densamma, c:a 20-25 min. Vid isföre åter blir det vanskeligare att förutsäga något, dock måste man kanske räkna med att landsvägsfärjorna, vilka på grund av sin ringa maskinstyrka icke äro lämpliga för gång i is, komma att lägga upp tidigare än den frigående färjan. Alt. I skulle sålunda måhända mera än Alt. II bidra till menförestidens förkortande. Alt. II erbjuder dock en betydande fördel i det att trafiken då skulle kunna pågå dygnet runt, mot att densamma enligt kalkylen för Alt. I endast skulle omfatta 4 dubbelturer mellan kl. 7,00 och 18,00. Då färjans lastförmåga skulle vara c:a 30 ton eller 4 lastbilar, torde 4 turer i allmänhet mer än väl förslå.

Då såväl investeringskostnaderna som årskostnaderna för Alt. I äro ansevärt lägre än för Alt. II får landskapsstyrelsen förorda Alt. I. Detta projekt innebär i dagens läge även den snabbaste lösningen av Vårdö kommuns trafikproblem. Skulle man vid en senare tidpunkt önska ordna trafiken enligt Alt. II, kunde det väl låta sig göras. För att sprida utgifterna på ett större antal år kunde Alt. II successivt utbyggas t.ex. på följande sätt:

Färjfastena för Alt. I byggas så att de i framtiden kunna angöras av en färja över Prästösund; landfästet på Kurnäs ges en provisorisk karaktär; väg bygges över Töftö och ett färjäste på norra Töftö; banken mellan Töftö och Girsholmen bygges; lämpliga färjor anskaffas.

För att i möjligaste mån minska behovet av extraordinarie anslag kunde färjfastena för Alt. I byggas med ordinarie medel, varvid behovet av extraordinarie medel skulle reduceras till 34.000.000 mark.

Refererande till det ovan framförda får landskapsstyrelsen vördsamtt föreslå att Landstinget måtte ingå med följande framställning till Ålandsdelegationen.

"Till Ålandsdelegationen.

Ålands landsting har i en den 23 november 1939 daterad framställning hemställt om utverkande av statsmedel för ordnandet av en förbindelseled mellan fasta Åland och Vårdö. Förslaget omfattade bro över Bomarsund, väg över Prästö och Töftö holmar samt mellan Girsholmarna samt vidare färjor över Prästö och Kurnäs sund. Delegationen hade vid granskning av förslaget "funnit att behovet av den projekterade förbindelseleden ur lokal trafiksynpunkt visserligen måste anses ådagalagt och att projektet under normala tids- och

samfärdsförhållanden bör med skäl kunna hänföras till sådana företag, vilkas förverkligande i motsvarande omfattning tillgodoses i övriga delar av riket." På grund av tidsförhållandena blev emellertid framställningen avböjd.

Efter det att denna trafikfråga under åren 1946-1956 i olika omgångar behandlats av såväl Landstinget som Ålandsdelegationen fastställde Republikens President den 28 december 1956 Ålandsdelegationens beslut angående beviljande av medel för byggande av bro över Bomarsund. Tidigare hade landstinget av ordinarie medel anvisat anslag för byggandet av nödiga vägar på Prästö och Vårdö ö. Såväl arbetet på bron över Bomarsund som nyssnämnda landsvägsarbeten torde bli slutförda detta år.

Härigenom har frågan om fortsättning av arbetet på förbättrandet av trafikförhållandena på Vårdö aktualiserats och har bl.a. kommunalfullmäktige i Vårdö i skrivelse anhållit om Landstingets medverkan för anskaffande av en bilbärande färja mellan Prästö och Vårdö. Genom de nu pågående arbetena har sjöpassets längd mellan fasta Åland och Vårdö förkortats till 4,0 km från nuvarande 6,5 km, resp. 8 km, om rutten på grund av ishinder måste förläggas söderom Prästö. Förhållandena äro nämligen sådana att packisband lätt stänga till

norra inloppet till Bomarsund, men även södra inloppet blir ofta omöjligt för den lokala turbåten att forcera. Men även efter det att trafiken flyttats till Prästösund - Kurnäs kommer den att belastas med vissa olägenheter. Dels är den nuvarande trafikbåten med sin 40 hkr motor icke tillräckligt effektiv, för att menföre vintertid skulle kunna undvikas. Längden av de tidsperioder isen icke kan trafikeras med häst eller bil och ej heller båttrafik är möjlig kan uppgå till veckor och flere sådana perioder kunna infalla samma vinter. Dels kommer under tiden för öppet vatten allt till och från Vårdö kommande gods att utsättas för dubbel omlastning med alla de kostnader och tidsförluster denna innebär.

Befolkningen på Vårdö uppgår till c:a 700 personer, av vilka dock inbyggarna på Simskåla ögrupp samt Ängö, Bussö, Bergö m.fl. är i allmänhet icke betjänar sig av förbindelsen Bomarsund - fasta Vårdö. Man kan räkna med att c:a 500 personer direkt skulle använda sig av denna trafiklinje. Men härtill kommer Kumlinge kommun, /på fasta Åland, skulle få 6 sjömil kortare sjöpass till brygga/ c:a 700 personer, vilka nu ha 17 sjömil till närmaste brygga/, varifrån resan kunde fortsättas med bil till fasta Åland, d.v.s. till Hullvik på Vårdö. Även för Brändö kommun med dess 900 invånare skulle sjöpasset förkortas lika mycket.

För att snabbast möjligt åstadkomma ett tillfredsställande resultat föreslår landstinget att en c:a 21 m lång frigående färja, utrustad med sammanlagt 250 hkr motorer skulle anskaffas. Densamma skulle trafikera sträckan Prästö - Töftö - Kurnäs i Vårdö, Enligt anbud av A. Ahlström O/Y, Varkaus, skulle en sådan färja, inkl. till landfästena hörande pontoner och landgångsklaffar för trenne färjlägen kosta c:a 34.000.000 mark. Kostnadsförslaget för landfästena, vilka skulle byggas med landskapets ordinarie medel, slutar på 8.000.000 mark. De totala driftskostnaderna för ifrågavarande färjtrafik ha beräknats till 3.470.000 mk/år.

Kostnaderna för ett alternativ över Töftö med tvenne landsvägsfärjor har beräknats till 76.000.000 mark och driftskostnaderna till 4.860.000 mk/år. En framtida övergång till detta dyrare alternativ skulle även vara möjlig utan andra förändringar av i samband med realiserandet av nu ifrågavarande företag utförda byggnadsverk än att färjfastet på Kurnäs, vilket nu kunde få provisorisk karaktär, skulle flyttas till Girsholmen.

Hänvisande till det ovan framförda och då Vårdö kommun har kanske de sämsta trafikförhållandena av samtliga åländska kommuner, får landstinget värdsamt hemställa

att Ålandsdelegationen måtte utverka

ett extraordinarie anslag, stort

34.000.000 mark, för anskaffande av en

frigående färja mellan Prästö och Vårdö.

Mariehamn den

På landstingets vägnar:

Th. Eriksson

talman.

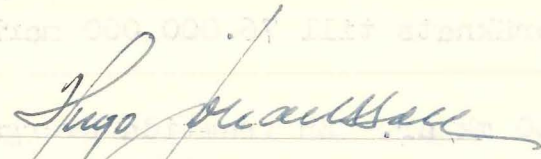
Evald Häggblom
vicetalman.

E. Persson
vicetalman."

Mariehamn den 17 mars 1958.

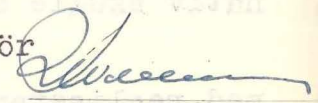
På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson

Vägingeniör

Bo Wilenius.